
Konsultimi me publikun

**Erzeni shpk
Trajtimi dhe perpunimi i
qumeshtit**

Shkurt 2020

PERSHKRIMI I AKTIVITETEVE TE ZHVILLUARA PER QDO PRODUKT

Erzeni Shpk me NIPT: K32515022W me vendndodhje ne Njesine Administrative Kote, Bashkia Selenice, Vlore. Qumeshti do te grumbullohet nga fermeret ne zonat e Lumit te Vlores, ose do te vije nga pika e grumbullimit ne Ferras dhe fabrika ne Samatice. Qellimi eshte qe qumeshti qe do te grumbullohet ne zone, te ftohet brenda dy oreve deri ne temperaturen 6°C, ndersa qumeshti qe vjen ga pika e grumbullimit Ferras dhe nga fabrika Samatice, vjen i ftohur ne temperaturen e duhur deri ne 6°C.

Perpunimi

Perpunimi i qumeshtit per produkte te ndryshme do te behet ne perputhje me karten teknologjike te seciles prej tyre.

Prodhimi i ketij produkti ndjek keto hapa:

Prodhimi i produktit Djathe kackavall dele

Pas pranimit te qumeshtit te destinuar per djathe kaqkavall dele, kalohet ne perpunim.

Qumeshti i deles i destinuar per djathe, **pasterizohet** ne temperaturen 67°C per 20 minuta. Pas pasterizimit ftohet, ne temperaturen 36-37°C. **Hidhet** kultura bakteriale. **Lihet** ne qetesi per 20-25 minuta ku me pas shtohet si dhe mpikset me maja djathi. **Koha e koagulimit** eshte 45-60 min, me pas **pritet** dhe **ngrohet** ne temperaturen 47°C. **Behet pjekja ne vetvete** p20-25 min, shkarkohet ne forma per kullim dhe menjehere fillon procesi i presimit nepermjet preses pneumatike, i cili zgjat 2-3 ore. Pas 24 oresh, vendoset ne sallamur (shellire 20 % kripe) ku qendron nga 48-120 ore ne varesi te peshes. Me pas shkon ne dhomen e stazhonimit ne temperaturen 18-20°C, ku qendron 40-60 dite (ne varesi te peshes). Me pas ambalazhohet dhe etiketohet ne qese plastike dhe ruhet ne frigorifer 2-6°C.

Afati i perdorimit eshte deri 24 muaj, ndersa per paketimin vakuum me pesha te vogla 6 muaj.

Prodhimi i produktit Djathe kackavall lope

Prodhimi i ketij produkti ndjek keto hapa:

Pas pranimit te qumeshtit te destinuar per djathe kaykavall lope, kalohet ne perpunim.

Qumeshti i lopes i destinuar per djathe, pasterizohet ne temperaturen 67°C per 20 minuta. Pas pasterizimit ftohet, ne temperaturen 36-37°C. Hidhet kultura bakteriale . Lihet ne qetesi per 20-25 minuta ku me pas shtohet CaC12 si dhe mpikset me maja djathi. Koha e koagulimit eshte deri 75 min, me pas pritet. Behet perseri pjekja ne vetvete ne kete temperature per 20-25 min, shkarkohet ne forma per kullim dhe menjehere fillon pro^esi i presimit nepermjet preses pneumatike, i cili zgjat 2-3 ore. Pas 24 oresh, vendoset ne sallamur (shellire 20 % kripe) ku qendron nga 48-120 ore

ne varesi te peshes. Me pas shkon ne dhomen e stazhonimit ne temperaturen 18-20°C, ku qendron 40-60 dite (ne varesi te peshes). Me pas ambalazhohet ne qese plastike, etiketohet dhe ruhet ne frigorifer 2-6°C. Afati i perdorimit eshte deri 24 muaj, ndersa per paketimin vakuum me pesha te vogla 6 muaj.

Prodhimi i produktit Djathe AMANTER

Pas pranimit te qumeshtit te destinuar per djathe AMANTER, kalohet ne perpunim. Ky qumesht duhet te jete cilesia e pare.

Qumeshti i deles i destinuar per djathe, pasterizohet ne temperaturen 65°C per 20 minuta. Pas pasterizimit ftohet, ne temperaturen 36-37°C. Hidhet kultura bakteriale. Lihet ne qetesi per 20-25 minuta ku me pas shtohet CaCl₂ si dhe mpikset me maja djathi. Koha e koagulimit eshte 45 - 60 min, me pas pritit dhe ngrohet ne temperaturen 47°C. Kryhet hedhja ne forma plastike per kullim dhe menjehere fillon pro^esi i presimit nepermjet preses pneumatike, i cili zgjat 2-3 ore. Pas 24 oresh vendoset ne sallamur (shellire 20 % kripe). Me pas shkon ne dhomen e stazhonimit ne temperaturen 18-20°C, ku qendron 60-90 dite (ne varesi te peshes). Me pas ambalazhohet dhe etiketohet ne qese plastike dhe ruhet ne frigorifer 2-6°C. Produkti eshte i gatshem per treg pas nje periudhe stazhonimi prej 60-90 ditesh, por ne ne treg, qe produkti te fitoje cilesite organo-leptike te deshiruara per produktin cili eshte marke, kete produkt e nxjerrim pas 15 muajsh. Afati i perdorimit eshte deri 24 muaj.

Prodhimi i Diathit te lopes

Pas pasterizimit te qumeshtit ne temperaturen 83°C /5 min PKK , behet hedhja e tij ne kazanet perkates, ne ambjentet e prodhimit te djathit, ne temperaturen 48°C. Hidhet CaCl₂ dhe kultura bakteriale ose kos. Shtohet majaja e djathit dhe pas nje afati kohor te caktuar, rreth 40 minuta, behet prerja dhe pjekja e djathit OPRP. Kryhet hedhja ne format perkatese dhe kur ka arritur pH rreth 4.8 kalon nga format ne shellire 18% per 24 ore. Diten tjeter kalon ne shellire 7%. Ne shelliren 7%, mund te shtohet acid laktik per rregullimin e pH te shellires deri ne 4.4. Kur djathi arrin pH 4.3 OPRP kalon ne ambjentet e ruajtjes ne temperaturen 2 - 6°C. Te dhenat dokumentohen ne formularin per produktin djathe lope.

Prodhimi i Djathit te deles dhe dhise

Qumeshti pasterizohet ne temperaturen 72°C per 15 sekonda, ftohet dhe behet hedhja e tij ne kazanet perkates ne temperaturen 34°C. Hidhet kultura bakteriale. Pas 24-30 min hidhet majaja e djathit dhe fillon mpiksja. Pas rreth 40-50 minutave behet prerja dhe 40-50 min te tjera behet pjekja e djathit se bashku me largimin e hirres. Kryhet hedhja ne format perkatese. Kthehet qe te presohet mjaftueshem ydo 30 minuta, dhe kur ka arritur pH rreth 4.8-5 kalon nga format, ne vuda shtrim me kripe. Diten tjeter kalon ne shellire 7% dhe kalon ne ambjentet e stazhonimit deri sa

te arrije pH 4.4. Pas stazhionimit, kalon ne ambjentet frigoriferike per ruajtje temperaturen 2 - 6°C. Te dhenat dokumentohen ne formularin per produktin djathe dele/ dhie.

Prodhimi i Gjizes

Qumeshti i cili mund te kete shmangie nga parametrat e cilesise si pH i ulet (qumesht me aciditet) ose prezence uji, kalohet per gjize. Gjithashtu per gjize kalon edhe hirra e djathit kackavall dhe feta, nese ka prodhim. Gjiza prodhohet ne kazan te hapur. Rregullohet aciditeti deri ne 5.9. Per kete hidhet acid citrik ose bikarbonat natriumi deri sa pH te shkoje afersisht 5.9 dhe pasterizohet ne temperaturen 85 - 92°C sa te koaguloje. PKK. Pas proyesit te pjekjes, gjiza kullohet ne temperature ambjenti, trazohet mire nese do ti hedhim kripe dhe behet ambalazhimi ne fin^i 60 kg. Ruhet ne frigorifer ne temperaturen 2 - 6°C. Te dhenat dokumentohen ne formularin per produktin gjize

Stazhionimi

Djathrat e prodhuar ne fabriken tone, kane periudha te ndryshme stazhionimi. Gjate kesaj periudhe, produktet perfitojne karakteristikat cilesore, persosin shijen dhe cilesite organo leptike te tyre. Temperatura ne ambjentet e stazhionimit eshte 18-20°C

Ruajtja ne dhomat frigoriferike

Kjo faze e proqesit eshte shume e rendesishme persa i perket sigurise ushqimore, pasi ndikon drejperdrejt ne parandalimin e mikroorganizmave patogjene dhe ngarkeses se pergjithshme bakteriale te produkteve. Temperaturat e ruajtjes variojne ne 2-6°C.

Larja e linjave

Larja e depozitave te qumeshtit te paperpunuar, te qumeshtit te pasterizuar, te tubacioneve, dublikatoreve, maturatoreve dhe qisternave menaxhohet nga nje C^I.P i larjes automatike qe kontrollon kohen, temperaturat dhe perqendrimin e solucioneve te larjes dhe dizinfektimin pasardhes.

Ne rast se ndonje nga parametrat, temperatura dhe/ose perqendrimi i solucioneve del jashte "kufijve" te vendosur, impianti sinjalizon automatikisht anomaline.

Kazanet e djathit, gjizes, raftet, shoshat, format e djathit, lahen manualisht. Gjithashtu ambjentet e prodhimit, stazhionimit dhe ambjentet frigoriferike, pastrohen sipas nje programi te caktuar, ne menyre qe te arrihet nje higjene e mire dhe te shmangen mundesite e kontaminimit te produkteve.

Mjedisi i ndikuar	Ndikimi	Shpjegim
-------------------	---------	----------

Pejsazhi	Ndryshim i pejsazhit te zones	Nga zhvillimi i ketij aktiviteti nuk do te kete ndryshim te pejsazhit te zones. Zhvillimi i aktivitetit te fabrikes vijon me zhvillimin e zones ne pikpamjen industriale pa alteruar karakterin e pejsazhit.
Toke	Ngjeshje e tokes	Nuk do te kete asnje ndikim ne strukturen e tokes perreth zones se aktivitetit. Aktiviteti zhvillohet vetem ne rruge te asfaltuara dhe ne pjesen brendshme te fabrikes.
	Erozion i tokes	Nuk do te kete asnje ndikim ne erozionin e tokes perreth zones se aktivitetit. Siperfaqja e zones eshte pothuajse e rrafshet dhe e stabilizuar.
	Ndotje e tokes	Siperfaqet e aktivitetit jane te shtruara me beton dhe eshte bere orientimi i ujerat. Mbetjet e aktivitetit depozitohen ne kontenitor plastik deri ne momentin e terheqjes nga shoqerite ricikluese perkatese. Nuk kryhen depozitime ne toke te cilat mund te shkaktojne ndotje te tokes dhe ujerave nentokesore. Mundesi te ndotjes nga shkarkime aksidentale te mjeteve te transportit te hidrokarbureve duke krijuar ndotje dhe me pas duke u shplare nga ujerat e shiut.
Uje	Ndotje e ujerave siperfaqesor	Ujerat e shiut qe grumbullohen ne sheshet e jashteme te fabrikes derdhen ne sistemin e kanalizimive te zones.
		Ujerat e larjeve te linjave kalojne ne gropen e dekantimit dhe me pas orientohen per ne ujerat siperfaqesor te zones. Subjekti mban nen kontroll cilesine e ujrave qe shkarkon ne kanalizime me ane te monitorimeve periodike.
		Subjekti mban nen kontroll cilesine e ujrave qe shkarkon ne mjediset ujore pritese me ane te monitorimeve periodike.

		Ujrat e zeza kalojne ne grope septike ku behet terheqja nga autobote i lendes se ngurte ndersa mbetja kur eshte e nevojshme.
	Ndotje e ujerave nentokesore	Ujrat e shirave perbejne nje mundesi potenciale per ndotjen e ujerave nentokesore ne rast kur sheshet jane te ndotura.
Ajer	Emisione gazesh	Emisione gazesh gjate aktivitetit do te kemi ne disa veprimtari. <ul style="list-style-type: none"> - Perdorimi i gjeneratorit. - Kaldaja - Mjetet e transportit qe sjellin lenden e pare transportojne produktin perfundimtare, mjetet e marrin mbetjet e gjeneruara nga aktiviteti, mjetet e punonjesve dhe vizitoreve.
	Aromat	Ky aktivitet nuk shoqerohet me burim aromash, ne rast gjenerimi te tyre kompania do te marre masat e nevojshme.
	Zhurme,vibrime	Nuk do te kete shkaktim zhurme nga aktiviteti i shoqerise. Zhurma e vetme do te jete nga levizja e mjeteve gjate transportimit te produkteve. Kjo nuk do te kete nje frekuence te shpeshte. <p>Gjithashtu zhurme mund te shkaktohet edhe nga gjeneratori vetem ne rastet e nderprerjes se energjise. Theksohet se nuk ka zona te banuara ne afersi te zones se fabrikes.</p>
Mjedisi biologjik	Flora dhe fauna	Flora dhe fauna e zones nuk do te ndikohet nga aktiviteti i shoqerise . Subjekti do te realizoje kontrole periodike te cilesise se ajrit dhe ujerave
Mjedisi human	Shqetesim te banoreve te zones	Nuk ka banesa ne afersi te zones fabrikes.
Menaxhimi i mbetjeve	Ndikim ne mjedisin e zones	Mbetjet qe gjenerohen nga aktiviteti ejane mbetje te ngurta te cilat depozitohen ne konteniere te caktuar nga subjekti.

Ndikimet te tjera te projektit	Ndikimet ne trafik	Zona nuk ka fluks te madh trafiku. Aktiviteti mund te ndikojte ne shtimin e trafikut te zones por megjithate ne nivele te pakonsiderueshme.
	Konsumi i energjise	Energjia e perdorur eshte energjia elektrike. Gjeneratori qe funksionon me djegie te gazit do te perdoret vetem ne raste nderprje energjie.
	Siguria dhe ndikimet ne shendet	Me qellim per te siguruar nje nderhyrje te shpejte ne rast zjarri, subjekti do te marre masa per te vendosur nje sistem te perbere nga fikese. Subjekti njekoheisht ka realizuar dhe takime me stafin per te perballuar situata emergjente dhe vendosjen e postera sensibilizues dhe njoftues .
		Punonjesit para se te punesohen i nenshtrohen nje vizite mjekesore dhe me pas pajisen me nje libreze shendetesore e cila leshohet nga Drejtoria e Shendetit Publik. Punonjesit e fabrikes do te pajisen dhe me uniforma pune.
Ndikime social-ekonomike	Rritje e punesimit ne nivel lokal dhe rajonal, rritje e te ardhurave te popullsise se zones nga punesimi, dhe rritja e nivelit te taksave qe poguan shoqeria.	

Kuadri i masave teknike dhe organizative

Cfare	Si
	<ul style="list-style-type: none"> - Instalimi korrekt i impiantit te prodhimit, me standarte bashkohore europiane. - Siperfaqet e subjektit te jene te betonizuara. - Kontroll periodik i gjendjes teknike te impiantit te prodhimit dhe mjeteve te transportit - Perzgjedhja dhe trajnim i personelit per te garantuar nje produkt perfundimtare sipas kerkesave te klienteve.

Parandalim	<ul style="list-style-type: none"> -Pajisja e punonjesve me mjetet e pershtatshme mbrojtese per procesin e tyre te punes doreza, maska etj. -Vendosja e tabelave sinjalizuese ne raste emergjente te zjarrit, pikat e grumbullimit etj. - Vendosja e daljeve te emergjences.
Kontroll	<ul style="list-style-type: none"> - Kontroll i cilesise se ajrit ne menyre periodike. - Kontroll i venddepozitimit te mbetje te gjeneruara per tejmbushje ose per rrjedhje - Kontroll viziv periodik te shesheve te punes dhe kontrolli i gjendjen higjieno sanitare te vendeve te punes. - Analizim periodik i ujerave qe grumbullohen ne gropen e dekantimit.
Nderhyrje	<ul style="list-style-type: none"> - Riparim i menjehershem i difekteve dhe avarive teknologjike - Aktivizim i menjehershem i stafit dhe mjeteve ne rast emetimesh dhe derdhjesh te paparashikuara nga procesit teknologjik. - Pastrim i menjehershem i derdhjeve aksidentale - Njoftim i menjehershem i autoriteteve dhe njesive te specializuara ne rast emergjencash (zjarrfikes, autoambluanca)
Administrim	<ul style="list-style-type: none"> - Perdorimi dhe ruajtja me pergjegjesi i te gjithe infrastruktures dhe makinave sipas skemes dhe rregullave teknologjike. - Ndarje e pergjegjesise dhe adresim i sakte per ceshtje te sigurise

Masat zbutese per mbrojtjen e mjedisit

Nr.	Ndikimi	Masat zbutese
1	Clirimi i gazeve te demshem per mjedisin gjate perdorimit e gjeneratorit	Funksionimi fabrikes ne oret me energji elektrike nga rrjeti. Kolaudimi i gjeneratorit dhe perdorim i lendeve djegese cilesore.
2	Ndotja e ajerit dhe perhapja e aromave ne mjedis.	Te punohet ne kushte sigurie te larta. Ne raste aksidentesh te merren te gjitha masat per rikuperimin e ndotjes.
3	Ndotje te ujrave siperfaqesore si pasoje e shkarkimit te ujrave qe gjenerohen nga aktiviteti	Ujerat e vetme qe gjenerohen nga aktiviteti jane ato te larjes se linjes se prodhimit, subjekti duhet kujdeset per cilesine e ketyre ujrave duke i monitoruar ne menyre periodike. Te respektohen normat e percaktuara ne VKM 177 date 31.03.2005 Per normat e lejuara te shkarkimeve te lengeta dhe kriteret e zonimit te mjedisive ujore pritesa.
4	Ndotja e ujrave siperfaqesore te shiut si pasoje e aksidenteve te mundshme	Rekomandohet te behet cdo dite kontrolli shesheve te punes per derdhje aksidentale. Ne raste aksidentesh te merren te gjitha masat per rikuperimin e ndotjes dhe parandalohet shkarkimi tyre ne ujera siperfaqesore.
5	Ndotja e tokes dhe ujrave nentokesore	Duhet realizuar betonimizimi i gjithe siperfaqes se subjektit. Ne raste aksidentesh te merren te gjitha masat per rikuperimin e ndotjes.
6	Manaxhimi i mbetjeve	Depozitimi i mbetjeve ne konteniere te caktuar, kontroll i vazhdueshem qe te mos jene te tejmbushura.
7	Siguria e punonjesve	Subjekti duhet te marre masa per te vendosur nje sistem kunder zjarri. Subjekti duhet te realizoje dhe simulime me stafin per te perballuar situata emergjente . Te vendosen sinjalistika e nevojshme dhe te kryhet trajnimi perkates i punonjesve. Punonjesit duhet te pajisen me uniforma pune dhe te gjitha mjetet mbrojtese si doreza dhe maska.

8	Rritja e trafikut te mjeteve te renda ne trafikun tokesor, por ne nivele te uleta	Shoqeria duhet te kete ne konsiderate: <ul style="list-style-type: none"> - te perdori infrastruktures ekzistuese, - perdorimi i mjeteve te kolauduara, - qarkullimi ne orare me trafik me pak te renduar, - reduktimi i renies se borieve ne zona te banuara, - organizimi i hyrjes dhe daljes se mjeteve nga subjekti
9	Zhurma nga veprimataria	Procesi teknologjik nuk shoqerohet me nivele te larta te zhurmes. Ne pikat ku niveli i zhurmes eshte me i larte dhe koha e ekspozimit me e gjate te merren masa per punonjesit qe jane te ekspozuar duke perdorur mjete mbrojtese.

Menaxhimi i mbetjeve ngurta

Subjekti do ti kushtoje vemendje te vecante edhe ketij aspekti per te parandaluar ndotjen ne mjedis nga mbetjet e gjeneruara. Ne mjediset e subjektit jane vendosur konteniere te grumbullimit te mbetjeve te krijuara nga zhvillimi aktivitetit.

Menaxhimi i shkarkimeve te gazta

Per kete shoqeria do te kryej kontrollin periodik te shkarkimeve te mjeteve te transportit qe perdor si dhe te emisioneve te gjeneratorit. Shoqeria ne menyre periodike do te kryej matje te shkarkimeve.

Programi i monitorimit dhe elementet e tij

Ne pergatitjen e programit te monitorimit specialistet kane marre ne konsiderate mundesine per te realizuar nje monitorim realist te elementeve me ndikim ne mjedis. Persa me siper eshte menduar qe te perzgjidhen per tu monitoruar nga laboratore te nenkontraktuar nga vete shoqeria ata elemente qe realisht mund te indentifikohen, maten, rregjistrohen dhe komunikohen ne organet e administrimit te mjedisit (ARM, Bashki etj). Te dhenat cilesore, sipas tabelës do te hidhen ne nje regjister qe administrohet nga vet kompania dhe do te dorezohen ne ARM e Qarkut sa here ju kerkohet, sipas proceduarve ligjore dhe rregulloreve.

MASAT ZBUTESE PER MINIMIZIMIN E NDIKIMEVE NEGATIVE NE MJEDIS

Me qellim qe te parandalohen, shmangen minimizohen dhe kontrollohen ndikimet negative mjedisore te aktivitetit gjate zhvillimit te tij, investitori duhet te marre masat e duhura per mbrojtjen e mjedisit. Kërkesat mjedisore që synojnë mbrojtjen e shëndetit e të mjedisit, përfshijnë specifikimin

e kushteve, normave e standarteve të detyrueshme për mbrojtjen e pastërtisë së ajrit urban, të ujërave sipërfaqësore e nëntokësore, të cilësisë e vlerave të tokës, të territoreve urbane, rrugëve, trotuareve, zonave të gjelbëruara. Projekti që do të zbatohet merr në konsideratë të gjitha masat e nevojshme për të eliminuar ndikimet e mundshme negative që krijohen gjatë fazës së funksionimit në mjedisin rrethues. Duhet theksuar fakti që nuk ka ndikime negative të një shkalle të lartë pasi vet projekti realizohet për të ardhur në ndihmë mbrojtjes së mjedisit.

- **Territori përreth fabrikes**

I gjithë territori i subjektit dhe sheshet e levizjes janë të shtruar dhe të sistemuara. Nga shoqëria janë marrë masa edhe për gjelberimin e territorit përreth fabrikes duke bërë të mundur mbjelljen me pemë, gjithashtu nga stafi do tregohet kujdes për mbajtjen pastër të ambientit dhe sperkatjen e tij here pas here me uje.

- **Menaxhimi i mjedisit**

Objektivi i planit të menaxhimit është të minimizojë apo eliminojë ndikimet negative në mjedis të cilat mund të rezultojnë nga zhvillimi i aktivitetit. Plani i menxhimit duhet të përmbajë kategoritë e mëposhtme:

- Trajnim të punonjësve dhe masa të përgjithshme të mbrojtjes së mjedisit.
  - Zbatimi i udhëzimeve për mbrojtjen dhe ruajtjen e bimesisë dhe dherave sipërfaqësore për të siguruar që ky material të përdoret për mbulimin e zonave të zhveshura.
  - Sigurimi që mbetjet të trajtohen sipas planit të parashikuar.
  - .
- **Mbrojtja nga aksidentet dhe kushtet në punë**

Detyrat e subjektit që do të zhvillojë aktivitetin:

- Do të punesohen punonjës që e kanë mbushur moshën për punë dhe specialist të profesioneve që kërkohen.
- Do të punesohen punonjës që kanë eksperience të gjata në profesion.
- Punonjësit para fillimit të punës dhe gjatë saj në mënyrë periodike do të instruktohen për rreziqet në punë dhe masat e menyrat për parandalimin e tyre.
- Do të instruktohen punonjësit në mënyrë periodike.

Detyrat e punonjësve:

- Të mos përdoren pije alkoolike para fillimit të punës dhe gjatë kohës së punës.
- Të kontrollojë gjendjen teknike të pajisjeve në përdorim para fillimit të punës dhe pasi konstatojë gjendjen e rregullt të tyre fillon punën.
- Kur konstatojë defekt dhe nuk është në gjendje ta eliminojë ndalon punën dhe ve në dijeni përgjegjës me të afert.

- Te perdore mjetet individuale te mbrojtjes gjate punes.

Vleresimi i efektivitetit te masave zbutese

Realizimi i objektivave dhe treguesve te pritshem te parashikuar ne projekt do te varet nga respektimi i te gjitha treguesve te percaktuar. Kontrolli, monitorimi dhe permiresimi i vazhdueshem i kushteve te punes do te çojne perfundimisht ne perftimin e pamjeve te parashikuara ne projekt, me siperfaqe te pastra, te sistemuara e te gjelberuara. Për zbatimin e projektit del i nevojshem monitorimi dhe zbatimi i masave zbutëse. Kjo vjen si rezultat i pastërtisë teknologjike të aktivitetit. Aktiviteti i objektit dhe lidhja e tij me rrugen nacionale nuk prek zonat arkitektonike, turistike, historike, rezervat kombetare natyrore, park kombetar, zone me interes shkencor, zone me bukuri te rralle natyrore, park rajonal e rural, zone ujore te mbrojtur, ndertime me vlere, monumente lashtesie, historike etj, sepse ne afersi te tij nuk ka zona te tilla te mbrojtura me status te vecante. Realizimi i objektivave dhe treguesve te pritshem te parashikuar ne projekt do te varet nga respektimi i te gjitha treguesve te percaktuar. Aktiviteti i fraksionimit te mbetjeve inerte, realizon kthimin e nje siperfaqe te pa shfrytezuat ne siperfaqe te nevojshme dhe ka keto ndikime pozitive:

- Ka punesuar nje numer te konsiderueshem njerezish .
- Ky aktivitet nuk do te shkaktoje ndotje te ajrit, tokes, ujit te pijshem dhe ujrave nentokesore, se nuk do te kete shkarkime te ketyre lendeve.
- Zona ku eshte ndertuar impianti eshte zone e lire.

Programi i monitorimit te ndikimeve ne mjedis

Monitorimi i mjedisit ka per qellim qe nepermjet matjeve sistematike, vezhgimit, dhe raportimit ta paraqese ndryshimin e gjendjes se treguesve mjedisore qe te perberesve te mjedisit. Ne pergatitjen e programit te monitorimit specialistet do te marrin ne konsiderate mundesine per te realizuar nje monitorim realist te elementeve me ndikim ne mjedis. Gjate zhvillimit te aktivitetit do te zbatohet nje plan monitorimi per mjedisin. Ky plan do te hartohet per te monitoruar hap pas hapi te gjitha ndikimet ne mjedis. Plani i monitorimit do te konsistoje:

- Monitorimin e ndikimeve te veprimtarise ne mjedisin perreth dhe elementeve te tij.
- Monitorimin e nivelit te zhurmave ne objekt.
- Monitorimin e nivelit te pluhurave
- Monitorimin e nivelit te gazeve
- Monitorim i shkarkimeve te lengeta

- **Plani i menaxhimit të mjedisit**

Çdo veprimtari e rëndësishme që kryhet në marëdhënie me mjedisin, duhet të parashikojë në projektin e saj edhe Planin e Menaxhimit të Mjedisit (PMM), qëllimi i të cilit është parandalimi, minimizimi dhe mënjanimi i ndikimeve negative ndaj mjedisit të veprimtarisë që propozohet të kryhet. Kualifikimi i personelit dhe masat mbrojtëse të përgjithshme. Duhet theksuar që menaxhimi mjedisor është në interes të të gjithëve kundrejt plotësimit të kërkesave. Duhet të zhvillohet një menaxhim mjedisor i detajuar dhe një program trajnimi.

Përbërësit kryesorë të këtij programi për menaxhimin e mjedisit do të ndërthuren si më poshtë:

- Informacioni i përgjithshëm;
- Mirëkuptim i informacioni të përgjithshëm i konceptit të qëndrueshmërisë dhe arsytet për një menaxhim mjedisor të mirë;
- Respektimi i orareve të punës brenda zonës ku zhvillohet veprimtaria
- Respektimi i masave teknike të punonjësve, sipas rregullores së brendshme.
- Menaxhimi i mbetjeve të gjeneruara nga kompani të licensuara.
- Zhurmat do të jenë të përkoshme dhe tepër të ulëta duke respektuar nivelin e lejuar të zhurmës, sipas Udhëzimit Nr.8, dt 27.11.2007 “Për nivelet kufi të zhurmave në mjedise të caktuara”.
- Funksionimi.
- Arsyet për propozimin e masave zbutëse.
- Trajnime specifike.
- Monitorimi i cilësisë ajrit.
- Metodologjitë që duhen përdorur për fushën e marrjes së mostrave.
- Trajnime në përdorimin e pajisjes dhe teknikat korrekte për ruajtjen e mostrës.
- Trajnim në laborator dhe rëndësia e cilësisë së sigurisë dhe metodat e kontrollit të cilësisë.
- Trajnim në gjetjen e mospërputhjes së situatave dhe procedurat që duhen ndjekur.
- Kërkesat e mjeteve që do t’ju kryhet shërbimi.
- Trajnim për inspektor /supervizor gjatë funksionimit, duke theksuar zonat kryesore mjedisore, ku duhet të përqëndrohen perpjekjet.

- **Plani i Përballimit të Emergjencave**

Erzeni sh.p.k në veprimtarinë e saj, detyrohet të planifikojë, të organizojë dhe të realizojë me shpenzimet e veta dhe të shtetit shërbimet për përballimin e emergjencave civile në zonën ku zhvillohet veprimtaria.

Emergjencat në këtë objekt, mund të vijnë nga këto shkaqe:

- **Rënia e zjarrit**

Në rastin e rënies së zjarreve, në territorin e Shoqërisë është e afishuar skema e lajmërimit. Mbi bazën e kësaj skeme personeli që ndodhet në Shoqëri vepron duke bërë njoftimin e PMNZSH në numrat e zjarrfikëseve të afishuara në tabelat përkatëse. Brenda aktivitetit do të funksionojë edhe lidhja telefonike dhe telefonat celulare që janë vendosur në dispozicion për lajmërimin e zjarrfikësve. Personeli prezent bazuar në skemën e afishuar vepron menjëherë me fikset e dorës dhe tenton të kufizojë përhapjen e mëtejshme të zjarrit. Pajisjet dhe instalimet do të mbrohen me sistemin e shkumës antizjarr, si dhe shuarës zjarri portable dhe të lëvizshëm, të vendosur në vende të sigurta.

- **Evakuimi i detyruar i njerëzve në rast zjarri**

Pozicioni i objekteve/instalimeve përbërëse të subjektit, sipas destinacionit që ato kanë, është i tillë që jo vetëm respekton largësitë e mbrojtjes nga zjarri, por në rast zjarri është i zgjidhur edhe evakuimi i detyruar i njerëzve dhe mjeteve prej tyre.

- **Rënia nën tension**

Duke u nisur nga specifika që ka puna, është marrë në konsideratë edhe mbrojtja nga rënia nëntension e paisjeve dhe e personelit që punon aty. Dhe për këtë rast janë parshikuar veprimet e menjëhershme që do të kryhen.